

A Központi Statisztikai Hivatal jelentése az 1964. évi népgazdasági terv teljesítéséről

(Folytatás az 1. oldalról)
kevesebbet vásároltak fel, mint 1963-ban. Egyes mezőgazdasági termékek minőségének megővését, a gyors szállítást nehezítette a megfelelő technikai eszközök hiánya, esetenként szervezési fogyatékosok.

A mezőgazdaság ártermelésének növekedéséhez hozzájárult, hogy tovább javult a termelőszövetkezetek gazdálkodása és szervezettségük volt az állami gazdaságok munkája.

Közlekedés

- TÖBB SZÁLLÍTANI-VALÓ
- KORSZERŰSÍTETT VONÓPARK
- 86 EZER SZEMÉLYGÉPKOCSI

1964-ben a közlekedési vállalatok áruszállítása 10 százalékkal nőtt. Ezen belül vasúton 8 százalékkal, tehergépkocsin 18 százalékkal több árut szállítottak, mint 1963-ban.

A megnövekedett szállítások lebonyolításához hozzájárult a járművek állományának növekedése és a járművek jobb kihasználása. A vasút 3326 vagont és 61 korszerű Diesell- és villamosmozdonyt, a TEFU mintegy 1300 új teherautót kapott. Mindemellett a szállítási igényeket esetenként csak késedelmesen elégítették ki.

Vasúton 4 százalékkal, a távolsági autóbussz-járatokon 10 százalékkal, a repülőgépeken 19 százalékkal többen utaztak, mint 1963-ban. A városi személyszállításban az autóbusszok utasforgalma nagyobb mértékben nőtt, mint a villamosoké. Tovább bővült a személygépkocsik és a motorkerékpárok állománya. 1964. év végén a személygépkocsi-állomány 86 000 darab, a motorkerékpár-állomány 370 000 darab volt.

Külkereskedelem

- TÖBB VOLT A BEHOZATAL
- NÖTT AZ AUTÓBUSZ-EXPORT
- JÓ CIKKÜNK A GYÓGYSZER

A behozatal 14 százalékkal, a kivitel 12 százalékkal haladta meg 1964-ben az 1963. évi szintet. A külkereskedelmi forgalom nagyobb hányada — mintegy 70 százaléka — 1964-ben is a szocialista országokkal bonyolódott le.

Az import 58 százalékát kitevő nyersanyagokból és félkésztermékekből 19 százalékkal többet hoztunk be, mint 1963-ban. A gépbehozatal 11 százalékkal nőtt.

A gépkivitel 1964-ben mintegy 9 százalékkal volt több, mint 1963-ban. Jelentősen növekedett a közlekedési eszközök — elsősorban az autóbusszok —, a szerzőgépek exportja. Egyes gépfajták, pl. a mezőgazdasági gépek, a könnyű- és élelmiszeripari berendezések exportja kisebb volt az 1963. évinél. Az ipari fogyasztási cikkek közül a gyógyszerek és ruházati cikkek exportja volt számottevő.

Beruházások — építkezések

- TÖLLEPTÜK A TERVET
- AZ ÉPÍTŐIPAR ADOSSÁGA
- NAGY LÉTESÍTMÉNYEINK

Beruházásokra — előzetes számítások szerint — 1964-ben 7 százalékkal többet fordítottak, mint 1963-ban és valamivel többet, mint amennyit a terv eredetileg előirányzott. A tervezettnél lényegesen gyorsabban nőtt az importgép beruházások. Az év folyamán a beruházási összeg 42 százalékát az iparban, 21 százalékát a mezőgazdaságban használták fel.

1964-ben az állami építő-

ipari vállalatok termelése 6 százalékkal növekedett és ezzel eredeti tervüket 92 százalékkal teljesítették. Az építőipar tervének teljesítését nehezítette a munkaerőhiány. Ezért a Minisztertanács az építőipar termelési előirányzatát évközben mérsékelte. A csökkentett tervet 96 százalékkal teljesítették. Április óta 3-4 százalékkal kevesebben dolgoztak az állami építőiparban, mint 1963 azonos hónapjaiban. Az építőipari vállalatok munkájának összehangolásában és az építési munkák szervezésében hiányosságok voltak.

1964-ben megkezdte termelését többek között a hidasi brikettgyár 150 000 tonna évi kapacitású új üzemrész, a Dunamenti Hőerőmű 1. sz. és az Oroszlányi Hőerőmű 4. sz. 50-50 mw teljesítményű gépegysége, a Győri Oxigéngyár, a Fémlemezipari Művek sátorlaj-új helyi gyáregysége, a Kéziszerszámgépgyár kecskeméti gyáregysége, a Kazincbarcikai Könyvübetonggyár, az Orosházi Üveggyár több üzemrész, a Nyíregyházi új Konzervgyár. Átadták a MÁVAUT budapesti új gépkocsitelepét, a pécsi és a

A lakosság jövedelmei és vásárlásai

- REÁLBERNÖVEKEDÉS: 2,5-3 SZÁZALÉK
- 7,6 SZÁZALÉKKAL TÖBBET VÁSÁROLTUNK
- 3,9 MILLIÁRDAL NAGYOBB BETÉTÁLLOMÁNY

Előzetes számítások szerint a munkások és alkalmazottak egy keresőre jutó reálbére 1964-ben 2,5-3,0 százalékkal, egy főre jutó reáljévedelme — a tervezettnél nagyobb mértékben — 5-6 százalékkal haladta meg az 1963. évi szintet. A paraszt-ság egy főre jutó reáljévedelme és fogyasztása kb. 4-5 százalékkal emelkedett.

1964-ben a kiskereskedelmi eladás a tervezettnél nagyobb volt és 7,6 százalékkal haladta meg az 1963. évi. Az összes eladás mintegy felét kitevő élelmiszerforgalom 8 százalékkal emelkedett. Az élelmiszerellátás általában kielégítő volt. Az átlagosnál jóval nagyobb mértékben nőtt 1964-ben a déligyümölcsök, a kávé, a csokoládé, a tojás, a baromfi eladása. Zsírban 2 százalékkal, cukorban 4 százalékkal, tej és tejtermékekben kb. 10 százalékkal, nyershúsból kb. 1,5 százalékkal nőtt a kiskereskedelmi forgalom. Egyes húsfélésekből a szükséglet azonban nem tudták kielégíteni.

Népesség, népmozgalom, egészségügy és kulturális ellátottság

- 10 MILLIÓ 135 EZER LAKOS
- 2,3 MILLIÓ DIÁK
- KÉTSZER ANNYI KÜLFÖLDI LÁTOGATÓ

1964. év folyamán 31 000 fővel növekedett az ország lakossága és az év végén 10 135 000 volt. 1964-ben az élveszületések aránya (1000 lakosra számítva 13) ugyanolyan volt, mint az előző két évben. A halálozás (1000 lakosra számítva 10) és a természetes szaporodás (1000 lakosra számítva 3) aránya is azonos volt az előző évi-vel.

Tovább csökkent 1964-ben a csecsemőhalandóság: az ezer élveszülöttre jutó egy éven aluli meghaltak száma 40 volt, 6 százalékkal kevesebb, mint 1963-ban.

1964-ben 900 új orvos kapott diplomát, az év végén 10 000 lakosra 18,3 orvos jutott. A kórházi ágyak száma az év folyamán 800-zal gyarapodott és számuk az év végén elérte a 76 000-et.

Az egészségügyi ellátás a számottevő javulás mellett sem tartott lépést az igényekkel.

1964 végén több, mint 1 100 000 ember kapott nyugdíjat, illetve járadékot. A

nyíregyházi 300 ágyas tbcs-kórházakat. Új szálloda épült Salgótarjánban, Siófokon, valamint Budapesten. Átadták a forgalomnak a budapesti Erzsébet-hídat. 1964-ben az állami építőipari vállalatok — lényegében a tervnek megfelelően — mintegy 20 400 lakást adtak át. Ezenkívül magán-erőből — többségében jelentős állami támogatással — mintegy 30 000 lakást építettek. Bővült a kereskedelmi boltihálózat. Budapesten átadták rendeltetésének az újjáépített Divatcsarnokot, a József Attila-telep ABC áruházát és több száz kereskedelmi egységet korszerűsítettek az ország különböző vidékein.

Továbbra sem volt kielégítő a beruházások gazdasági-műszaki előkészítése. Az 1964. évi üzembehelyezésre előirányzott néhány fontos beruházás befejezése nem történt meg, így pl.: a Budapesti Híradástechnikai Ipari Kutató Intézet, a Hatvani Cukorgyár, a Szolnoki Mezőgazdasági Gépjavító Vállalat beruházása, az Ózdi Állami Áruház, a Budapesti Astória Szállója, a Dunaújvárosi Kórház.

A ruházati cikkek vásárlása 1964-ben 4 százalékkal haladta meg az 1963. évi forgalmat. Cipőből 15 százalékkal, konfekcionált cikkek-ből 7 százalékkal több fogyott, mint 1963-ban. Méter-árukból valamivel többet, kötöttárukból ugyanannyit adtak el, mint 1963-ban.

A vegyes iparcikkek eladása a korábbi évekhez hasonlóan — az átlagosnál gyorsabban nőtt. A vásárlás televíziókból kb. 30 százalékkal, hűtőszekrényből 65 százalékkal, mosógépből 7 százalékkal, porszívóból 40 százalékkal volt nagyobb, mint 1963-ban.

Több motorkerékpárt, kevesebb személygépkocsit adtak el, mint 1963-ban. A bűtorforgalom 5-6 százalékkal emelkedett. Néhány tartós fogyasztási cikk forgalmának nagyobb mértékű növekedését esetenként az áruhiány, a nem megfelelő választék, minőség akadályozta.

1964-ben a lakosság kb. 10 százalékkal többet költött különféle szolgáltatásokra. Ezen belül jelentősen nőtt a közlekedésre, a kulturális célokra és a különféle javításokra fordított összeg. A javítószerelés fejlődése azonban nem tartott lépést az igényekkel.

Az év folyamán a lakosság takarékbetétét 3,9 milliárd forinttal növelte. részükre folyósított összeg 1964-ben 600 millió forinttal több volt, mint 1963-ban.

Az 1964-65. tanévben kb. 2,3 millióan tanulnak. A tanév elején a középiskolákba 417 000-en iratkoztak be, 32 000-rel többen, mint az előző tanévben. Az idei tanévben 92 000-en folytatnak felsőfokú tanulmányokat, 11 százalékkal többen, mint egy évvel korábban. A szakmunkás-tanulóképzésben részesülő fiatalok száma 164 000.

A kiadott művek példányszáma 1964-ben mintegy 71 millió volt, ezen belül a könyvek több, mint 44 millió példányban jelentek meg. A televízió előfizetők száma az év folyamán 471 000-ről 675 000-re emelkedett.

Az idegenforgalom — nagyrészt az utazásokat megkönnyítő államközi megállapodások hatásaként — jelentősen nőtt. 1964-ben magyar állampolgárok 1 487 000 alkalommal utaztak külföldre, s ez több mint két és félszerese az 1963. évinek. Magyarországra külföldi állampolgárok pedig 1 302 000 esetben jöttek, ami kétszerese az 1963. évinek.

KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL

Több mint szakember

Az utóbbi időben egyre többen hiányolják meg-ei és szegedi „nehéz emberek” az üzemi párt-szervezetekben, szerkesztőségünkben és egyéb helyeken, hogy nem foglalkozunk eleget a közvélemény előtt a *Nehéz emberek* című filmben szereplő és ahhoz hasonló problémákkal. Ez különösen azóta jelentkezik igényként, amióta a tv is bemutatta ezt a filmet.

Miért találkozunk lépten-nyomon ezzel az *igénnyel* egyszerre több helyen is? Nem csupán az említett film hatására — persze ez is lökést adott a kívánságnak —, de sokkal inkább azért, mert a filmben szereplő témák és személyek *nem egyediek*. Megtalálhatók üzemben, vállalatnál, tudományos és kutató, oktató intézmény-nél. Azért, mert mindenütt élnek „nehéz emberek”, akik többnek érzik magukat, mint egyszerűen szakembernek. Többet is akarnak nyújtani, mint egy jól képzett szakember. Ezeknek személyes adottságuk, tudás és gondolkodás-beli pluszuk, hogy a si-mán vett szakmunka nem elégíti ki őket. *Valami többet* akarnak nyújtani a társadalomnak, s ebben esetenként az ösztönző pénz is szerepet játszik, de legalább olyan mértékben az *akarát és a tudás*, amely nem hagyja őket nyugton. Ezért nagyon értékes embereknek tartja őket társadalmunk. Nem tudnak számplán, csak úgy élni, hogy becsületesen ledolgozzák a nyolc órát, azután hazamennek azzal a jóérzéssel, ma megtették már mindent.

A tv-nézők között voltak, akiket örömmel töltött el a film, mert nemcsak „lent”, hanem „fent” is pellengérré állították a *közömbös vezetőket*, a *klikkbe tömörült egyéni érdekek védelmezőit*, akik minden áron bizonygatják, hogy az új rossz, és a legképtelenebb állításokra is hajlandók, hogy megalkadályozzák az újat csupán azért, mert az nem tőlük származik.

Mások megdöbbenek, s azt kérdezték: „hát lehetséges ilyesmi?” Mit felelhetünk; amit a film kockái dokumentáltak — *lehetséges*. Naivitás volna azt képzelnünk, hogy ez a fenköl-tnek egyáltalán nem nevezhető magatartás, életfelfogás ne jelentkezhetne *bármelyik üzemben, intézményben*, tehát ne jelentkezhetne ember-eknél, akik sok jól, hasznosat cselekedtek és bizony olyasmiket is, mint a filmben elmarasztaltak.

Persze azzal nincsen elintézte semmi, hogy „istenem, hát emberek vagyunk”. Emberek vagyunk — de a jövő emberei azok az újítók, azok a *szívós*, az *igazságukért mindenre képes emberek*, akik nem állnak hátpálya szaktekintélyek előtt, amikor tudják, hogy azok a konkrét esetekben tévednek. Nem is megszállottak ők, csak nem annyira kényelemszeretők és nem annyira „óvatosa-k”, hogy igazságukért folyó küzdelmükben esetleg *ne vállalnák* az elbocsátást, a kitalálást a gyárból, — ami olyan ritka már, mint a fehér holló —, vagy a sutytyomban elhangzott jelzőket, hogy „ennek egy kerékkel több van”, esetleg közzévalyan a teljesen rossz értelemben használt kifejezést, a „lebukást”. Ha ezt nem vállalnák, — s az első akadállyal félreállnának —, akkor nem is lennének igazi újítók, olyan küzdők, akik mindenképpen gyarapítani akarják a közösséget. De ők akarják azt a pluszt a közösség javára gyümölcsöztetni, ami bennük van.

Nem vagyunk egyformák, s aki nem ilyen állhatatos és bátor, az talán holnapra sem válik rendíthetetlen állhatatossá és bátorrá. Még e film hatására sem. *Az igazság-szolgáltatás napi példái* viszont előbb-utóbb hatnak a kevésbé harcias újítókra újat és jobbat akaróakra, a „nehéz embereknek” pedig tovább bátorítást adnak. Az

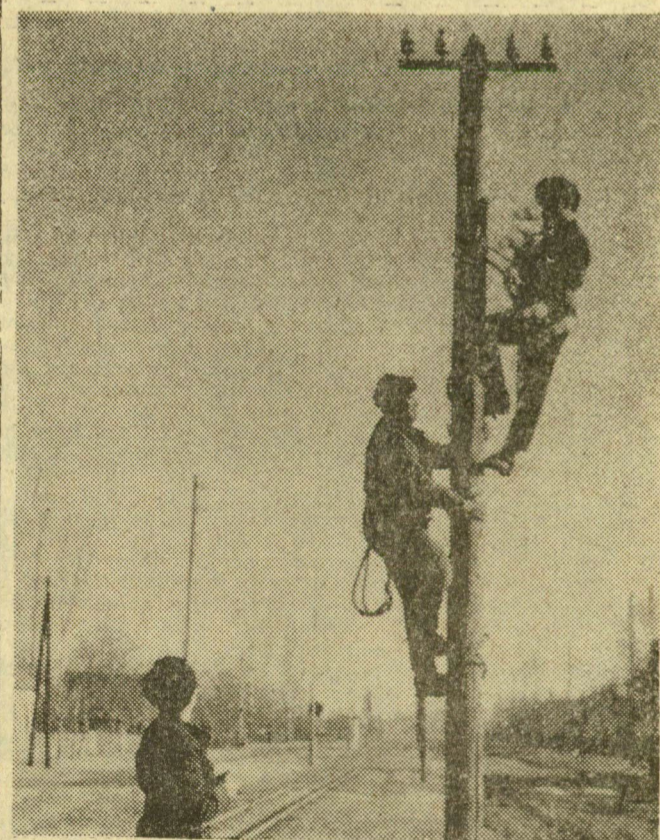
ilyenféle igazságszolgáltatás nem kedvez a bürokrata szemléletnek, a „ne csináljunk különösebbet, csak amit mondanak, mert abból nem lesz baj” — gondolkodást hordozóknak, s az óvat-skodó, egyéni érdekeiket jól megmérésigőlknek sem.

Nehéz ez a küzdelem? Viatathatatlannal nehéz. Nehéz, mert nagyon bonyolult minden új elismertetése... s általánosítása az újak talán még nehezebb. Rendkívül sok körülmény játszik közre, amelyek kisebb-nagyobb tényezők kapcsán lépnek elő egy-egy új konstrukció, sőt új gondolat előállításával, előterjesztésével. A bonyolultság magában véve is *nagy türelemre és körültekintésre* int. Senkisémm kívánhatja, hogy egy-egy elképzelésről, vagy gondolatról *egyszeriben* mindenki kijelentse — ez feltétlenül jó. Eppen ezért bárhol merülnek fel új, a közösség számára hasznos elképzelések, javaslatok, az azokhoz értő emberek ne viselkedjenek passzívan, hanem szaktudásukat, hozzáértésüket adják az ügyszó, és ha meggyőződtek arról, hogy jó az újítás, javaslat, vagy gondolat, *álljanak is úgy mellé teljes szívvel* és az újító mellé is.

Számításba vehetjük, hogy meg kell küzdeni a maradisággal. Olyan szívós valami ez, amelynek a falát áttörni sokkal nehezebb, mint a rosszakaratát. Hiszen bevált régi módszerek, beállított üzemek és gépek, jól a fejekbe pre-selődött gondolatok megőve-sedett alapokká válhatnak és válnak is, következőképpen gátolják az új befoga-dását, megértését. Sok-szor önmagunk ellen kell küzdenünk, hogy képesek legyünk maradiságunkat, elő-féltetünket és szubjektivitá-sunkat félretenni, vagy leg-alább is valamennyire le-küzdeni és objektív szem-léttel közeledni egy-egy új jelenséghez, kézzelfogható újításához, vagy nekünk szo-katlan új gondolathoz.

Azt nagyon jól megtanul-tuk a marxista klassziku-soktól, hogy a szocializmus társadalmának vezetői — ban senki sincs elzárva. Csak hogy ez nehezebb, ke-servesebb, tudást, energiát és időt igényel — míg a forintos irigykedés, amely intrikus megjegyzésekben csapódik ki, nem kíván különösebb személyi erőfe-szítést. Ez utóbbi nyilván könnyebb. Valóban újat ad-ni a társadalom javára ne-hezebb, de ennek szépsége és személyes élménye okoz megfizethetetlen örömet.

S. J.

A keskeny nyomtávú vasútvonal mellett Szegedtől Kelebiaiig kicserélik a légvetéseket. Képünkön László Sándor, Vecsernyés Sándor és Gál Mihály, a vasút távkö-zlési szerelői láthatók, amint az Ásotthalmon átvezető ve-telüket cserélik